

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Norsk helsearkiv til Tynset

Arkivseminar for helseforetak

18.november 2009

Kjem'n te Tynset så trivs'n

Sykehuset Innlandet HF, divisjon Tynset

Pressemelding 29.06.2009 Tynset kommune:

Helsearkivet til Tynset

Tynset vant dragkampen om helsearkivet. Det betyr vel 20 nye arbeidsplasser. En fantastisk nyhet for Tynset og regionen sier ordfører Bersvend Salbu, og sier videre at dette er langsiktig, grundig og målrettet arbeid som har gitt resultater. Mange gode krefter har dratt i samme retning og det er mange skal ha velfortjent ære for at resultatet ble som det ble. Les også i nettutgaven til [Østlendingen](#) og [Arbeidets Rett.](#)

Proposisjon 1 S 2009-2010

- Kap. 781 post 21 Kunnskap og kompetanse
 - Spesielle driftsutgifter
 - 10 millioner kroner for etablering av interimsorganisasjonen i 2010

Budsjettet avgjøres i Stortinget i desember 2009

- Hva skjer?
- Hvem gjør hva videre?
- Når?

Videre arbeid med etableringen

- HOD har ansvar for etablering og oppbygging av Norsk helsearkiv
- HOD vil ha budsjettansvar i interimperioden
- Prosessen knyttet til lovendringer er igangsatt i HOD
- Det samarbeides tett med Kulturdepartementet som overordnet departement for Riksarkivaren
- Riksarkivaren bør ha en koordinerende rolle i interimperioden for
 - Bemanning
 - Oppfølging av byggeprosessen

Hvorfor egen etat?

- Den arkivskapende virksomheten ønsker ikke å bruke ressurser på å ta vare på eldre materiale etter at journalene har blitt "gjort opp"
- Det er ikke plass i helseforetakene til eldre journaler
- Det er ingen hjemling i lovverket til å kassere eldre journaler
- Nye helseforetak bygges uten magasinplass
- Spesialkompetanse samles på et sted for å bedre tilgjengeligheten til forskning utover eget HF og på tvers av fagmiljø og profesjon

Hvorfor skal vi bevare?

- Først skapes en pasientjournal for å dokumentere helsehjelp rettet mot pasienten (så lenge hun/han lever)
- Senere er det en dokumentasjon over hva slags helsehjelp som har blitt gitt
- Deretter er pasientjournalen gjenstand for forskning ved eget helseforetak
- Til slutt er journalene viktig samfunnsinformasjon som kan belyse utviklingen av sykdommer i samfunnet, og hvordan samfunnet har forholdt seg til dette

Er det noe viktig med dette da?

- Sett i verdenssammenheng har Norge hatt en svært stabil befolkning. Fra omkring 1920 har vi de senere år hatt forholdsvis få emigranter og immigranter.
- Vi har stort sett tatt hånd om all medisinsk behandling innenlands.
- På grunn av stabilt bosettingsmønster, er enkeltpersoners sykehistorier og medisinske funn nedtegnet i norske pasientjournaler fra begynnelse til slutt, dels ved det samme sykehuset.
- Vi har altså å gjøre med komplette sykehistorier som inkluderer oppfølging.

Er dette noe viktig....

- Vårt velordnede og komplette helsevesen har en unik posisjon for å drive familieundersøkelser. Norges lille stabile befolkning er dokumentert i pasientjournaler siden 1800 tallet.
- Norge har slik sett verdens største materiale på bl.a. sjeldne lidelser

Hva forsker man på?

- Medisinsk forskning
 - Medisinsk historisk forskning
 - Sykehushistorie
- Samfunnsforskning
- Litteraturvitenskaplig forskning
- Vitenskapshistorie
- Samfunnsgeografisk forskning

Når startet tanken om et forskningsdepot?

- I 2001 startet arbeidet med omlegging av sosial og helsesektoren
 - Sosial- og helsedepartementet skulle deles fra 1.1.2002
 - Staten skulle overta alle offentlige sykehus
 - Det skulle opprettes 5 regionale helseforetak
 - Et nytt helsedirektorat skulle opprettes

Fredag 9 mars 2001

- Møte i departementet med representanter fra Kultur- og kirke departementet, Riksarkivaren og SHD:
 - Var lov om arkiv, forvaltningsloven og lov om offentlighet nevnt i den kommende lov om helseforetak?
 - Hvordan behandlet man eierskiftet av arkivene mellom to forvaltningsnivå?
 - Hvordan så arkivsituasjonen ut i sykehusene som staten skulle overta?

Sykehusarkivutvalget

- På møtet 9.april 2001 ble mandatet gitt : finn ut hvordan det ser ut, og hvor mye materiale det dreier seg om
- Ta med de personene du trenger, lag et hurtigarbeidende utvalg og gi en rapport innen 1.7.2001
- Utvalget besto av:
 - 1 fra Riksarkivet
 - 1 fra Radiumhospitalet
 - 1 fra Rikshospitalet
 - 1 fra KITH
 - 3 fra SHD

Hvem besøkte vi?

- Sentralsykehuset i Akershus (universitetssykehus)
- Telemark sentralsjukehus
- Ski sykehus
- Aker sykehus, avdeling Gaustad

Hva så vi etter?

- Forsøkte å få innsikt i forskjellige sykehusarkiv, deres tilstand, organisering, omfang
- Utarbeidet et spørreskjema slik at vi spurte etter det samme på de ulike sykehusene
- Kontakt med fylkeskommunene
- Kontakt med fylkesarkivene

Hva ble konklusjonen?

- Anslag for hele landet ble 160 000 – 180 000 hyllemeter arkiv
- Det bør opprettes et nasjonalt arkivdepot for pasientjournaler
- Det må utarbeides en arkivnøkkel for helseforetak
- Det bør opprettes et offentlig utvalg som utreder spørsmålet om arkivdepot så snart som mulig

- Rapporten ble avlevert 16.6.2001

Hva skjedde så?

- I 2002 var SHD delt i et HD og SOS
- I HD ble det arbeidet med sykehusreformen, og alle sykehusarkivene fortsatte som før et år til
- I 2003 kom Arkivnøkkel for helseforetak
- I statsbudsjettet for 2004 fikk vi de første midlene til opprettelse av et offentlig utvalg som skulle se på arkivsituasjonen i helseforetakene
- I 2004 ble det opprettet et offentlig utvalg ved kongelig resolusjon av 3. desember – Helsearkivutvalget
- NOU 2006:5 Norsk helsearkiv – siste stopp for pasientjournalene. Om arkiv for spesialisthelsetjenesten ble avgitt til HOD 3. april 2006

Egen lov om Norsk helsearkiv

- I NOUen ligger kassasjonsreglene. Er de innbakt i den nye lov om Norsk helsearkiv?
- Når kommer den nye loven?
- Når kan HFene begynne å rydde og kassere i morsjournalene?
- Etter planen kan avlevering starte fra 2012 – da er det lagt inn husleiemidler (et prøvesykehus?)
- Fra 2015 full drift – alle budsjettmidler lagt inn